

Velký bratr

Nedávno jsem se při pohledu do denního tisku vydělil poněkud více než jindy, protože jsem si na titulní straně přečetl, že nám stát, coby velký bratr, uvidí dovnitř těla na základě schváleného zákona o zdravotních službách. Musím přiznat, že jsem byl doslova znechucen z představy, jak se nám stát dostává do našich tělesných schránek a tam díky nejmodernější technice rejdí z místa na místo a monitoruje vše, co se tam skrývá a mělo být leckdy utajeno. V rámci rozjímání nad touto poněkud ponižující představou jsem si musel jako zvědavý právník položit otázku, jakým způsobem se tam stát dostane, nemluvě o tom, kdo v tomto případě bude jednat jménem státu, tedy např. ministerstvo či jiný k tomu pověřený orgán, nadán pravomocí ke zkoumání našich orgánů.

Nebudu blíže rozebírat dlouhé a strastiplné úvahy při hledání odpovědi, protože ačkoliv vstupních míst není na první pohled příliš mnoho, je dnešní technika natolik vyspělá, že si nás může prohlédnout prakticky odkudkoliv a tak je zřejmé, že nad touto částí problému není třeba přehnaně bádát. Ani subjekt monitorující naše těla nás nemusí až tak dalece zajímat, neboť lze s jistotou dávkou nadsázky předpokládat, že tuto část problému stát nějakým způsobem nastavit zvládne. Není sporu o tom, že daný způsob nebude bezchybný a lze se již v této fázi vsadit, že bude předmětem dalších tučných mediálních titulků o tom, jak stát opět něco nezvládl, navíc lze počítat i s parlamentními interpelacemi a zřízením zvláštní vyšetřovací komise, nicméně toto jsou jen drobné šrámy utržené při cestě k vytyčenému cíli.

Jak jsem se dočetl dále, pokud tajím potrat, umělé oplodnění, pobyt na psychiatrii nebo v alkoholické léčebně, je to marné a tisíce lidí se o mně tyto údaje už brzy dozví. Nebudu zastírat, že jsem byl šokován do té míry, až jsem téměř přestal dýchat (naštěstí tento stav zhruba po 5 minutách pominul) a já s pocitem málo aklimatizovaného potápěče mohl začít s rekapitulací rizik, která mně

hrozí. I přes zpomalené myšlení jsem si nebyl schopen vybavit žádný potrat, jehož jsem byl účastníkem, což mně dodalo jistou dávku optimismu, nicméně pak jsem si uvědomil, že jsem muž a tím pádem jsou mé úvahy poněkud dementní. Můj optimistický závěr byl ovšem výrazně oslaben faktem, že stát měl na mysli v rámci své tradiční rafinovanosti možná nejen utajený potrat vlastní, nýbrž i cizí, o němž jsem mohl a snad i měl vědět. V tom okamžiku mě přešla jakákoliv euforie, protože se mi sice nevybavilo, že bych se někdy sám aktivně podílel na porušení principu „nasciturus pro iam nato habetur“, ale vzpomněl jsem si, že jsem o jistých případech v minulosti slyšel a to samo o sobě zřejmě stát hodlal vypátrat stůj co stůj. Další položky na seznamu údajů podléhajících brzkému zveřejnění mne rovněž nemohly ponechat v klidu, protože dvou oplodnění jsem se rozhodně dopustil a zda byla vnímána jako umělá či přirozená nejsem schopen posoudit a budu se na to muset zeptat mé milé oplodněné. Mlhavě si pamatuji, že jsem se tehdy snažil chovat přirozeně, ovšem zda budu tuto skutečnost schopen prokázat státu, bude-li ji vyžadovat, nejsem schopen zaručit.

Ohledně pobytu na psychiatrii nemám čisté svědomí, občas jsem tam docházel za svým kamarádem psychiatrem (už slyším komentáře čtenářů o tom, jak lžu a zastírám skutečnost, že jsem byl diagnostikován jako typický pacient), což mně v očích státu zřejmě přitíží, a mé přesvědčení o nepobývání v alkoholické léčebně patrně nebude bráno příliš vážně, protože v jistém stavu si člověk prostě není schopen vybavit zcela přesně, kde a na co byl léčen.

Výsledkem shora uvedených úvah tak nemůže být jiný než pochmurný závěr, že bych své tělo nerad nastavil lačnému státnímu pohledu, tím spíše zevnitř. Nepopírám, že politika státu v podobě biče a marcipánu může přimět občany tohoto státu, aby se z chystaného monitorovacího opatření alespoň trochu radovali. Tak například si lze představit situace, kdy finalistky soutěže Miss Česká republika nebo finalisté obdobné soutěže misáček roku budou najati státem, aby jednotlivé procedury monitorovaným občanům zpřijemňovali, např. promenádou v plavkách či kulturistickými tanečky. Jinou variantou je rozdávat lidem marcipánové kuličky. Deviantním labužníkům lze nabídnout i případné procedury bičem, ovšem tato skupina bude zřejmě méně významná než zbytek obyvatelstva.

Při dalším studiu poplašné zprávy jsem se však dozvěděl, že mé ochránářské obavy vnitrořetělního rázu byly poněkud přemrštěné a ve skutečnosti (aneb na sámom děle, jak říkal náš historický velký bratr, s nímž jsme měli být a nikdy jinak, s nímž ovšem už nejsme a tím pádem je to jinak) má vzniknout jen obří databáze vážných chorob konkrétních osob včetně chorob méně vážných typů, zda si pacienti rozumí se svými bližními, jaká je jejich sociální situace, zda v mládí nezakopli, nepraštili se do hlavy, kolikrát se snažili oplodnit, jak dlouho jim to trvalo, jak se jim líbilo, zda u toho vzdychali a počet diceblů apod. (neplést s Ipod). Data nemají být anonymní a mají k nim mít přístup tisíce lidí, tedy kromě lékařů i úředníci. Takže nikoliv stát jako takový, což je samo o sobě strašné, ale ten je aspoň jen jeden, nezamíchá-li se do toho Evropská unie (a pak bych byl nerad, aby se o mně dozvěděla vše třeba Gertrude Hanisch, Michelle Vinagrad, Kasja Szewczyk, Pamela Vukovic, Beatriz Sanchez či Anna Kocisz), nicméně aby se k datům dostaly hordy českých či dokonce nedej bože evropských úředníků, to si opravdu nechci ani představit, tím spíše, že jak ze zákona plyne, může prý jejich správu stát svěřit i soukromé firmě! Nemám nic proti soukromým firmám, ba právě naopak, jen díky soukromým firmám může stát vůbec fungovat, ale jsme v Česku, vážen! Toto není hlášení navigace při překročení hranic, jen malá výstraha podložená mnoha případy zneužití důvěrných informací, úniků dat z nejrůznějších databází, porušení zákona na ochranu osobních údajů a dalších nešvarů. Dojde-li skutečně k pověření jedné firmy touto správou, máme se na co těšit. Už samotný výběr této firmy bude pastvou pro naše unavené oči a pozdější praxe nám jistě nabídne možnosti k seberealizaci v rámci výkonu naší profese. Na obranu takové vybrané firmy budíž vyřčeno, že v případě státní instituce nebude situace o nic lepší. Tím nezlehčuji státní zaměstnance, nepochybují, že většina z nich se nedopustí ničeho závažného, totéž ostatně platí i pro případně vybranou soukromou firmu, ale všichni víme, že pár jedinců ucítí příležitost, jak si přivydělat. Útěchou budíž jen fakt, že databázi mají zaplatit z větší části evropské fondy, což je ovšem slabá náplast na hlavní problém, že data nebudou anonymní na rozdíl od dosud platného systému. ●

**JUDr. Josef Vejmelka, advokát
Vejmelka & Wunsch, s. r. o.**